

Принципи відбору текстів для читання в іноземній аудиторії

Вершиною, на якій підсумовуються всі отримані мовні знання, навички та вміння, і основною одиницею навчання виступає текст. Стратегія відбору та адаптування текстів для навчання в курсі УКІ - спеціальна проблема для обговорення.

Нова лексика та нові граматичні явища вводяться в курсі УКІ дискретно (одна форма, потім інша - в порядку ускладнення), поступово і майже ізольовано. Це стандартне правило навчання. Але, на наш погляд, багато підручників з УКІ, особливо для просунутого етапу навчання, відрізняються зайвою «стерильністю» досліджуваних мовних явищ. Часто студентам-іноземцям пропонуються тексти штучно сконструйовані, з відсутністю сюжетів та статичними персонажами, а тому й нецікаві для сприйняття. Жива мова залишається поза увагою учнів. Адже ми набагато глибше і швидше запам'ятовуємо те, що нам близько, що ми переживаємо емоційно.

Особливістю практикуму «Книга для читання» (автори Бондарчук М.М., Жогіна І.В.), розрахованого на іноземних слухачів підготовчого відділення, є використання з перших же етапів навчання оригінальних сюжетних художніх текстів, адаптованих відповідно до комунікативної компетенції учнів. Такі тексти мають яскраво виховний характер та дають поштовх до дискусій щодо людських відносин у різних культурах, студенти також повинні висловити своє ставлення до подій, користуючись словами та мовними формулами прочитаного тексту (наприклад, тексти «Хто кого веде додому», «Перепустка»). Крім стандартних завдань на кшталт відповідей на запитання, переказу тексту, викладач може використовувати такі стратегії роботи з текстом як провокація та квест. Все це, на думку авторів, сприятиме формування соціокультурної компетенції іноземців.

Другий принципово важливий тип текстів – це тексти з використанням лексики, необхідної для засвоєння предметів, які викладаються на підготовчому відділенні, оскільки метою практикуму є адаптація студентів-іноземців до подальшого навчання у вищому навчальному закладі (наприклад, тексти «Мовна країна», «Казка про геометричні фігури»). Сюди ж варто віднести тексти загальноосвітнього характеру, які сприяють покращенню орієнтації у науковому просторі навчального закладу (наприклад, тексти «Дослідження світу»).

Третій тип текстів, представлених у практикуму, - тексти, які знайомлять студентів з Україною та спрямовані формування лінгвокультурологічної компетенції. Автори постаралися викласти інформацію такого характеру у стилі туристичних оглядів та легенд, постаралися привернути увагу читачів до того чи іншого географічного об'єкту не сухими цифрами та фактами, а тим неповторним, що легко запам'ятати та хочеться побачити.

Робота з текстами побудована на ланцюжку факторів: когнітивного (вилучення інформації із тексту); афективного (емоційне сприйняття тексту читачем); конотативного (індивідуальна інтерпретація тексту читачем); поведінкового (індивідуальна реакція читача на текст). [1, с. 13] Автори практикуму «Книга для читання» вирішили провести студентів цим шляхом: від читання та пошуку незнайомих слів у словнику з метою навчити студента як користуватися словником, так і скласти свій власний лексикон до обговорення проблем, суміжних із сюжетом запропонованого тексту, пов'язаних з власним досвідом студентів. Практично було відмовлено від стратегії відтворення ситуації спілкування, коли лексика та граматики засвоюються через фрейм, тобто схему ситуації. Причина цього досить банальна – ситуації, які пропонують у даний час підручники з УКІ, є у своїй більшості застарілими та не відображають реального життя студентів-іноземців в Україні.

1. Мильруд Р.П. Введение в лингвистику. Introduction to linguistics: Учебное пособие для студентов педагогических ВУЗов / Р.П. Мильруд. - М.: Дрофа, 2005. - 144 с.